İtme mi, çekme mi?

Günlük yaşamda uyguladığımız kuvvetleri keşfedelim.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Görselleri incele. İtme ya da çekme yaz.

1

Arabayı ileri sürmek

Cevap: .....

2

Vagonu kendine yaklaştırmak

Cevap: .....

3

Zilin düğmesine basmak

Cevap: .....

4

Lastiğin uçlarını ayırmak

Cevap: .....

5

Süngeri sıkıştırmak

Cevap: .....

6

Hamura parmakla bastırmak

Cevap: .....

2. Uygun sütuna işaret koy.

Durum	İtme	Çekme
Çekmeceyi kendime doğru açıyorum.		
Oyuncak arabayı kendimden uzağa itiyorum.		
Çantanın fermuarını ucundan tutup çekiyorum.		
Diş macunu tüpünü sıkıyorum.		
İpe bağlı kızağı kendime doğru getiriyorum.		

Bilgi notu: Bir cisme kuvvet uyguladığımızda cisim her zaman hareket etmeyebilir. Duvarı itsek de yerinden oynatamayabiliriz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Hareketi tanıyalım

Hızlanma, yavaşlama, dönme, sallanma ve yön değiştirme.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Her olayın hareket türünü altına yaz.

1

Fren yapan bisikletli

Cevap: .....

2

İleri geri giden salıncak

Cevap: .....

3

Rüzgârda dönen oyuncak

Cevap: .....

4

Gelen topa raketle yön verme

Cevap: .....

5

Topu yakalayıp durduran kaleci

Cevap: .....

6

Rampada gittikçe hızlanan araba

Cevap: .....

2. Örnekleri uygun hareketlerle eşleştir.

1. Saatin akrebi	....	A. Hızlanma
2. Virajı dönen otobüs	....	B. Sallanma
3. Kalkışta hızını artıran uçak	....	C. Dönme
4. İleri geri hareket eden beşik	....	D. Yön değiştirme

3. Sen de bir örnek yaz: Evde ya da okulda gördüğün bir dönme hareketi.

Bilgi notu: Bir hareket sırasında birden fazla değişim olabilir. Bisikletli virajda hem yavaşlayabilir hem yön değiştirebilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Şekil değişir mi?

Esnek cisimlerle kalıcı şekil değişikliğini ayırt edelim.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Kuvvet kalkınca eski şekline dönenlere E, dönmeyenlere K yaz.

1

Hafifçe sıkılan sünger

E / K: .....

2

Şekil verilen oyun hamuru

E / K: .....

3

Fazla gerilmeyen lastik

E / K: .....

2. Olayları değerlendir. Uygun kutuyu işaretle.

Olay	Eski şekline döner	Kalıcı değişir
Yay, fazla zorlanmadan sıkıştırılıp bırakılıyor.		
Bir kâğıt yırtılıyor.		
Hamur merdaneyle açılıyor.		
Esnek bir top hafifçe sıkılıp bırakılıyor.		
Alüminyum folyo buruşturuluyor.		

3. Doğruya D, yanlışa Y yaz. Yanlışları sözlü olarak düzelt.

☐ Kuvvet, cisimlerin şeklini değiştirebilir.

☐ Yumuşak olan her madde esnektir.

☐ Oyun hamuru, bırakılınca kendiliğinden ilk şekline döner.

☐ Esnek cisimler çok zorlanırsa zarar görebilir.

Bilgi notu: Esnek cisimler de sınırsız gerilemez. Lastiği çok çekmek kopmasına yol açabilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kuvvetin izini sür

Bir olayda kuvvetin hangi etkisinin görüldüğünü bul.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Verilen etkilerden uygun olanı karşısına yaz.

Harekete geçirme • Hızlandırma • Yavaşlatma • Durdurma
Yön değiştirme • Şekil değiştirme

Olay	Kuvvetin etkisi
Duran bilyeye parmakla vurmak	
Giden bisiklette daha hızlı pedal çevirmek	
Hareketli bisikletin frenini hafifçe sıkmak	
Yuvarlanan topu elle tutmak	
Gelen tenis topuna raketle başka yöne vurmak	
Süngeri avuç içinde sıkmak	
Duran salıncağı ilk kez itmek	
Hareketli oyuncak arabayı aynı yönde itip hızını artırmak	
Oyun hamurundan ince bir çubuk yapmak	
Giden arabanın direksiyonunu virajda çevirmek	

2. Sözcükleri birer kez kullanarak boşlukları tamamla.

hareket • şekil • çekme • itme • yavaşlar

Duran cisim, yeterli kuvvetle ..... edebilir.

Kapıyı kendimden uzağa açarken ..... uygularım.

İpi kendime yaklaştırırken ..... uygularım.

Fren yapılan bisiklet ..... .

Sıkılan süngerde ..... değişikliği oluşur.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kendimi deniyorum • 1

Her soruda doğru olan tek seçeneği işaretle.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Duran oyuncak arabayı iten Ece, arabayı hareket ettiriyor. Hangi etki görülür?

A) Şekil değiştirme

B) Harekete geçirme

C) Durdurma

D) Yavaşlatma

2. Hangi olayda kalıcı şekil değişikliği oluşur?

A) Süngeri hafifçe sıkmak

B) Yayı hafifçe sıkmak

C) Kâğıdı yırtmak

D) Lastiği biraz germek

3. Kaleci gelen topu yakalayıp tutuyor. Top üzerindeki belirgin etki hangisidir?

A) Hızlandırma

B) Dönme

C) Şekil değiştirme

D) Durdurma

4. Hangisi sallanma hareketine örnektir?

A) Beşiğin ileri geri gitmesi

B) Saat akrebinin hareketi

C) Aracın düz yolda hızlanması

D) Topun yerde durması

5. Oyuncak araba sağa gidiyor. Araba sola doğru uygulanan kuvvetle yavaşlıyor. Kuvvet hangi yöndedir?

A) Hareketle aynı

B) Harekete zıt

C) Yukarı

D) Aşağı

6. Hangisi esnek bir cisimdir?

A) Oyun hamuru

B) Yırtılmış kâğıt

C) Hafifçe sıkılan sünger

D) Kırılmış cam

7. Tenisçi, gelen topu başka yöne gönderiyor. Hangi etkiyi gözleriz?

A) Yön değiştirme

B) Sallanma

C) Erime

D) Renk değiştirme

8. Hangi ifade doğrudur?

A) Her itilen cisim ilerler.

B) Kuvvet yalnızca hızlandırır.

C) Tüm cisimler esnektir.

D) Kuvvet hareketi ve şekli etkileyebilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Mıknatısın seçtikleri

Bir cismin yapıldığı madde, mıknatıstan etkilenip etkilenmediğini belirler.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Mıknatısın çektiğine Ç, çekmediğine X yaz.

1

Demir çivi

Ç / X: .....

2

Çelik ataş

Ç / X: .....

3

Tahta kaşık

Ç / X: .....

4

Cam bardak

Ç / X: .....

5

Bakır tel

Ç / X: .....

6

Silgi

Ç / X: .....

2. Maddeyi tanı, sonucu tahmin et.

Madde	Çeker	Çekmez
1. Demir parçası		
2. Alüminyum folyo		
3. Nikel parçası		
4. Plastik kapak		
5. Kobalt parçası		
6. Kâğıt parçası		
7. Bakır tel		

Madde	Çeker	Çekmez
8. Çelik ataş		
9. Tahta çubuk		
10. Cam bilye		
11. Demir cıvata		
12. Lastik bant		
13. Pamuk		
14. Altın yüzük		

Bilgi notu: Mıknatıs her metali çekmez. Demir, nikel ve kobaltı çeker; bakır ve alüminyumu sınıf deneylerinde belirgin biçimde çekmez.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kutuplar karşı karşıya

N kuzey kutbunu, S güney kutbunu gösterir.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Birbirine bakan kutupları bul. İter ya da çeker yaz.

1

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

2

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

3

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

4

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

5

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

6

Sonuç: .....

Oklarla hareket yönünü göster.

2. Bilgini tamamla. Sözcükleri birer kez kullan.

iki • N • S • iter • çeker

Her mıknatısın ..... kutbu vardır.

Kuzey kutbu ..... harfiyle gösterilir.

Güney kutbu ..... harfiyle gösterilir.

Aynı kutuplar birbirini ..... .

Zıt kutuplar birbirini ..... .

Bilgi notu: Mıknatıslar birbirlerine dokunmadan da itme veya çekme kuvveti uygulayabilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Mıknatıs dedektifi

Kutuplardan yola çıkarak hareketi ve eksik bilgileri bul.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Soldaki mıknatıs sabit. Araba hangi yöne gider?

Araba başlangıçta duruyor ve kolayca hareket edebiliyor. Sağa veya sola ok çiz.

1

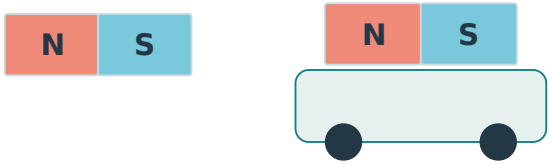

Hareket yönü: .....

2

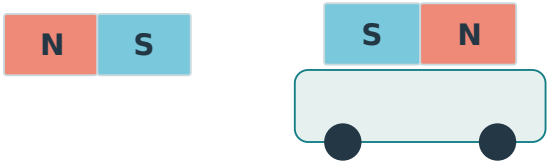

Hareket yönü: .....

3

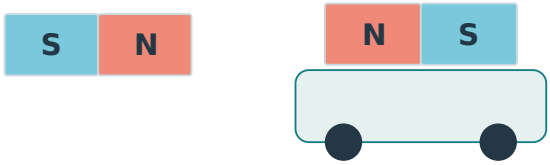

Hareket yönü: .....

4

Hareket yönü: .....

2. Eksik kutupları tamamla.

Birbirlerini çekiyorlar.

Birbirlerini itiyorlar.

3. Bir çubuk mıknatıs iki parçaya ayrılsaydı...

Parçaların kutuplarını yaz. Her parçada kaç kutup bulunur? Neden?

Bilgi notu: Bu bir düşünme etkinliğidir. Mıknatısı kırmana gerek yok; her parça yine iki kutuplu bir mıknatıs olur.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Deney yap, veri oku

Mıknatısın etkisini gözlemleyelim ve sonuçları yorumlayalım.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Uzaklık değişirse ne olur?

Üç deneyde özdeş mıknatıslar ve özdeş demir bilyeler kullanılıyor. Mıknatısların kutupları aynı yönde; yalnızca uzaklık değişiyor.

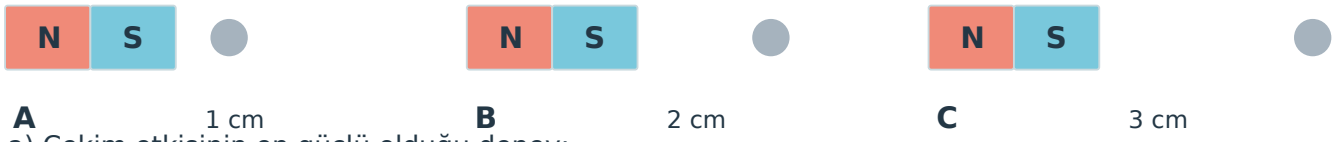

a) Çekim etkisinin en güçlü olduğu deney: .....

b) Çekim etkisinin en zayıf olduğu deney: .....

c) Güçlüden zayıfa sıralama: ..... > ..... > .....

2. Tahmin et, dene, gözlemini kaydet.

Öğretmeninle bir mıknatıs ve çelik ataş kullan. Ataş ile mıknatısın arasına aşağıdaki ince malzemeleri tek tek koy. Mıknatısı ataşa yaklaştır.

Aradaki malzeme	Tahminim: çeker / çekmez	Gözlemim
İnce kâğıt		
İnce karton		
İnce plastik dosya		

Sonucum: Mıknatısın ataşı çekmesi için ona dokunması gerekir mi?

3. Bir öğrencinin deney tablosunu yorumla.

Mıknatıs - ataş uzaklığı	Gözlem
1 cm	Ataş hareket etti.
3 cm	Ataş hareket etti.
8 cm	Ataş hareket etmedi.

Bu deneyde 8 cm uzakta ataşın hareket etmemesinin nedeni ne olabilir?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Mıknatıs hayatımızda

Mıknatısın kullanıldığı araçları görevleriyle eşleştirelim.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Resimlerin altına doğru açıklamanın harfini yaz.

1

Pusula

Harf: .....

2

Buzdolabı kapağı

Harf: .....

3

Kulaklık

Harf: .....

4

Hoparlör

Harf: .....

5

Hurda vinci

Harf: .....

6

Mıknatıslı çanta tokası

Harf: .....

A. Demir hurdaları kaldırmaya yardım eder.

B. İğnesiyle yön bulmaya yardım eder.

C. Çantanın kapağını kapalı tutar.

D. Kapağın kapalı kalmasına yardım eder.

E. Ses oluşturmada kullanılır. (İki görsele uygundur.)

2. Doğruya D, yanlışa Y yaz.

- ☐ Mıknatıs, tahta kaşığı demir çivi kadar çeker.
- ☐ Pusulanın iğnesi mıknatıs özelliği taşır.
- ☐ Mıknatıslar yalnızca okul deneylerinde kullanılır.
- ☐ Mıknatısın kutuplarında çekim etkisi daha belirgindir.

Bilgi notu: Doğada mıknatıs özelliği gösteren taşlar bulunur. İnsanlar farklı işler için çeşitli biçimlerde mıknatıslar da üretir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Bilgi oyunları

Kavramları hatırla, doğru yolu bul ve düşünceni açıkla.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. İpucunu oku. Her kutuya bir harf yaz.

1. Bir cisme uygulanan itme veya çekme etkisi.
2. Mıknatısın N ile gösterilen kutbu.
3. Mıknatısın S ile gösterilen kutbu.
4. Mıknatısın çektiği bir metal. (D ile başlar.)
5. Yön bulmamıza yardım eden araç.
6. Kuvvet kalkınca eski şekline dönebilen.

2. Doğruysa D, yanlışsa Y yolunu izle. Çıkışı işaretle.

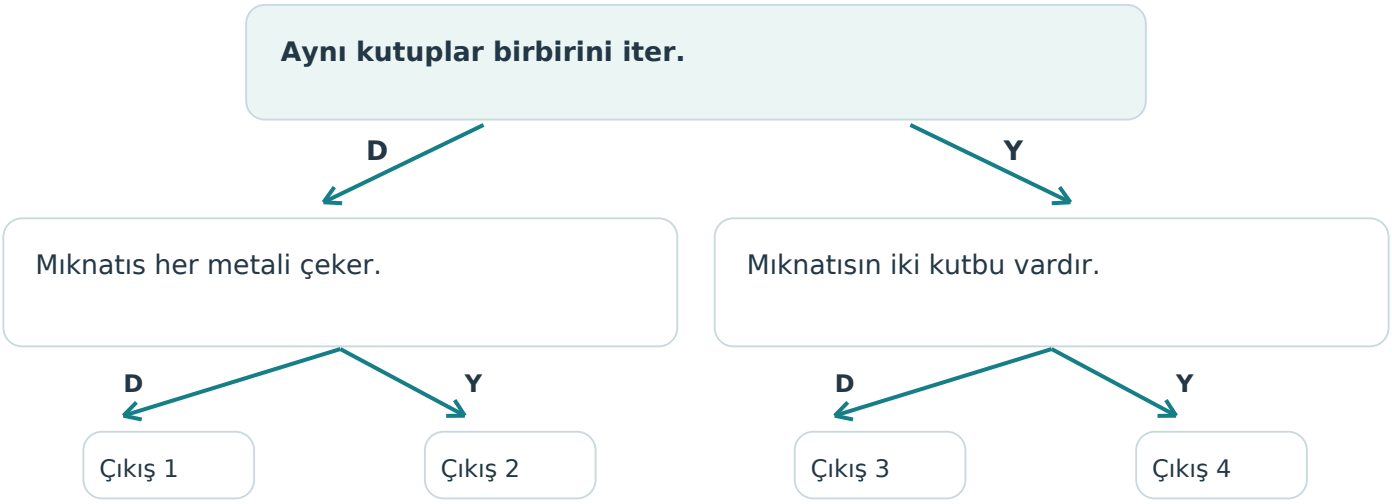

3. Bir fikri değerlendir.

Deniz: “Silgi de yumuşaktır, oyun hamuru da. Öyleyse ikisi de kesinlikle esnektir.”
Deniz’e katılıyor musun? Esnekliği anlamak için neye bakmalıyız?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kendimi deniyorum • 2

Olayları yorumla, deneyleri karşılaştır ve doğru seçeneği bul.

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Demir çivi, bakır tel, çelik ataş ve cam bilyeden oluşan karışıma mıknatıs tutuluyor. Hangileri ayrılır?

A) Çivi ve bakır tel

B) Ataş ve cam bilye

C) Çivi ve ataş

D) Bakır tel ve cam bilye

2. K kutbu N kutbunu itiyor. L kutbu da K kutbunu çekiyor. K ve L sırasıyla hangisidir?

A) N ve S

B) S ve N

C) N ve N

D) S ve S

3. Uzaklığın çekim etkisini araştıran Eylül, hangi deneyi yapmalıdır?

A) Farklı mıknatısları aynı uzaklıkta tutmalı.

B) Aynı mıknatıs ve ataşın uzaklığını değiştirmeli.

C) Aynı uzaklıkta farklı cisimler kullanmalı.

D) Mıknatısı ve cismi birlikte değiştirmeli.

4. Efe duran topa vuruyor. Top duvara çarpıp geri dönüyor. Önce ve sonra hangi etkiler görülür?

A) Durdurma - hızlandırma

B) Şekil değiştirme - durdurma

C) Yavaşlatma - şekil değiştirme

D) Harekete geçirme - yön değiştirme

5. Sıkılıp bırakılan K eski şekline dönüyor, L ise dönmüyor. Hangisi kesin söylenebilir?

A) K esnek davranış göstermiştir.

B) L, K'den daha serttir.

C) İkisi de esnektir.

D) L'ye hiç kuvvet uygulanmamıştır.

6. Bir çubuk mıknatıs üç parçaya ayrılsaydı parçaların toplam kaç kuzey ve kaç güney kutbu olurdu?

A) 1 kuzey, 1 güney

B) 3 kuzey, 3 güney

C) 3 kuzey, 1 güney

D) 6 kuzey, 6 güney

7. Mıknatıs, ince kartonun arkasındaki ataşı hareket ettiriyor. Bu gözlem hangi yargıyı destekler?

A) Karton mıknatıs tarafından çekilir.

B) Mıknatıs her cismi çeker.

C) Mıknatıs temas etmeden etki edebilir.

D) Aradaki uzaklık etkisizdir.

8. Sağa giden oyuncak arabaya sola doğru kuvvet uygulanınca araba yavaşlıyor. Hangisi doğrudur?

A) Kuvvet hareketle aynı yöndedir.

B) Arabanın şekli kesin değişmiştir.

C) Kuvvet yalnız duran cisimleri etkiler.

D) Zıt yöndeki kuvvet hızı azaltmıştır.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026